

ความงามและกบฏในธรรมชาติ

โดย

นายสุทธินันท์ โคตรท่าน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ความงามและกับดักในธรรมชาติ

โดย

นายสุทธินันท์ โคตรท่าน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE BEAUTY AND THE TRAP IN NATURE

By

Sutthinun Khottan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Program Sculpture

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2011

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความงามและกับดัก
ในธรรมชาติ” เสนอโดย นายสุทธินันท์ โคตรท่าน เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาประติมากรรม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ เข็มรัตน์ กองสุข
2. รองศาสตราจารย์ วิชัย สิทธิรัตน์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ นนทิวรรณ จันทนะพะลิน)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เข็มรัตน์ กองสุข)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิชัย สิทธิรัตน์)
...../...../.....

50002208 : สาขาวิชาประติมากรรม

คำสำคัญ : ความงาม / กับดักในธรรมชาติ / โครงสร้าง / ประติมากรรม

สุทธินันท์ โคตรท่าน : ความงามและกับดักในธรรมชาติ. อาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์ : ร.ศ. เข็มรัตน์ กองสุข และร.ศ. วิชัย สิริรัตน. 45 หน้า.

วิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “ความงามและกับดักในธรรมชาติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา รูปแบบที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ของรูปทรงในธรรมชาติ (ดอกไม้,แมลง) เพื่อแสดงความรู้สึก ถึงความไม่ไว้วางใจ (อันตราย) ที่ซ่อนเร้นของสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ ความสัมพันธ์และการอยู่ ร่วมกันของวัสดุแปรรูป (โลหะ) แบบต่างๆ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางประติมากรรมโดย การค้นหา รูปแบบ เทคนิควิธีการสอดคล้องกับแนวความคิดจินตนาการส่วนบุคคล การนำเสนอ ผ่านกระบวนการและผลงานทางประติมากรรมออกสู่สาธารณะชน

ข้าพเจ้ารู้สึกต่อธรรมชาติ โดยประทับใจดอกไม้ที่มีอยู่ในธรรมชาติ ซึ่งมีส่วนประกอบ หลายอย่างเป็น โครงสร้างที่สำคัญภายในดอกไม้ชนิดนั้นๆ โดยอาศัยรูปแบบของการเกาะเกี่ยว และ รวมตัวเข้าด้วยกันของรูปทรงธรรมชาติ ซึ่งเป็นโครงสร้างภายนอกและภายในมีความเป็นเหลี่ยมสัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแข็งแรงของโครงสร้างภายในความงามของรูปทรง ตามทัศนคติของ ข้าพเจ้า ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ซึ่งประกอบไปด้วยความรู้ความเข้าใจในด้านศิลปะ และ เทคนิควิธีการส่วนบุคคล ทำให้เกิดการพิจารณาถึงเหตุและผลมาเป็นแนวความคิดหลักในการ สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.....2.....3.....

50002208 : SCULPTURE

KEY WORD : BEAUTY / TRAP IN NATURE / STRUCTURE / SCULPTURE

SUTTHINUN KHOTTAN: THE BEAUTY AND THE TRAP IN NATURE.

THESIS ADVISORS : ASSOC.PROF. KHEMRAT KONGSUK AND ASSOC.PROF. WICHAI
SITTHIRAT. 45 pp.

The thesis “Beauty and Trap in Nature” aims to study a form which expresses relation of forms in nature (flowers, insects) and to present the distrustful feeling (dangerous) hidden creature in nature. Moreover it aims to show the relation in each of processed materials (metal). With the process of creating sculpture by searching forms and techniques to match with concept and to present my work to the public

I admire flowers in nature which consist of important structures within. By using form of holding and gathering of natural form which are interior and exterior structures refer to structural beauty in my attitude.

The creating process consist of knowledge in fine art and my technique lead to the rational consideration of creating these sculpture concept.

Department of Sculpture Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature.....

Thesis Advisors'signature 1.....2.....3.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาและการสร้างสรรค์ผลงานในโครงการวิทยานิพนธ์นี้ ข้าพเจ้าขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดามารดา ผู้ซึ่งให้ประสบการณ์ จิตสำนึก กำลังใจ และความดีงามเสมอมา

ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ทุกท่านผู้ให้ความรู้ อบรมสั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ศิษย์คนนี้ ตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบันตลอดไป

ขอบคุณกำลังใจและมิตรภาพจากมิตรสหายที่ดีเสมอมา

ขอบคุณธรรมชาติและทุกสรรพสิ่งที่คงอยู่เคียงข้างกันเสมอมา

ขอบคุณน้องๆ ผู้ร่วมงานที่มีจิตใจที่ดีงามทุกคน ที่เสียสละเวลา แรงกาย แรงใจ มาช่วยงานในครั้งนี้ ความดีงามนี้จะตราตรึงอยู่ในจิตใจของข้าพเจ้าตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
สมมุติฐานของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
ขั้นตอนของการศึกษา.....	3
วิธีการศึกษา.....	3
แหล่งข้อมูล	4
2 ที่มาของแนวความคิด แรงบันดาลใจและอิทธิพล	5
แรงบันดาลใจจากรูปทรงในธรรมชาติ	5
แรงบันดาลใจและอิทธิพลจากศิลปกรรม	6
3 กระบวนการสร้างสรรค์	11
การกำหนดสัญลักษณ์ทางศิลปะ.....	11
การค้นหารูปแบบทางศิลปะ	12
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน	15
4 การวิเคราะห์และการแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์	19
การวิเคราะห์ทางทัศนธาตุ	19
วิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในผลงาน	25
การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์.....	25
5 สรุป.....	42
บรรณานุกรม	43
ประวัติผู้วิจัย	44

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพข้อมูลเบื้องต้นจากรูปทรงของดอกไม้ในธรรมชาติ.....	6
2	ภาพข้อมูลเบื้องต้นจากโครงสร้างต่างๆ.....	6
3	Raymond Duchamp-Villon, “The Large Horse”, 1914	8
4	Naum Gabo, “Linear Construction in Space No. 1 (Variation)”, 1943	9
5	Naum Gabo, “Arch No. 2”, 1958-1963	9
6	Eduardo Chillida, “Berlin”, 2000.....	10
7	ภาพแบบจำลอง 2 มิติ ผลงานชิ้นที่ 1	12
8	ภาพแบบจำลอง 3 มิติ ผลงานชิ้นที่ 1	12
9	ภาพแบบจำลอง 2 มิติ ผลงานชิ้นที่ 2	13
10	ภาพแบบจำลอง 3 มิติ ผลงานชิ้นที่ 2	13
11	ภาพแบบจำลอง 2 มิติ ผลงานชิ้นที่ 3	14
12	ภาพแบบจำลอง 3 มิติ ผลงานชิ้นที่ 3	14
13	ภาพขั้นตอนการขึ้นโครงสร้างหลักรอบนอกของรูปทรง.....	15
14	ภาพขั้นตอนการตัดแผ่นเหล็กตามแบบและประกอบ	16
15	ภาพขั้นตอนการประกอบรูปที่เกิดจากการประกอบกันของแผ่นเหล็ก.....	17
16	ภาพการประหลัดเส้นให้เป็นรูปร่างโดยการเชื่อมไฟฟ้า.....	17
17	ภาพการประกอบรูปทรงภายในและภายนอก.....	18
18	ภาพแสดงจุด-เส้นในผลงาน	20
19	ภาพแสดงระนาบ-ปริมาตรในผลงาน	21
20	ภาพแสดงรูปร่าง-รูปทรงในผลงาน	22
21	ภาพแสดงพื้นที่ว่างในผลงาน	23
22	ภาพแสดงพื้นผิว-สีของรูปทรง.....	24
23	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 มุมมองที่ 1	27
24	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 มุมมองที่ 2	28
25	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 มุมมองที่ 3	29
26	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 มุมมองที่ 4	30

ภาพที่	หน้า
27 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1	31
28 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 มุมมองที่ 1	32
29 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 มุมมองที่ 2	33
30 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 มุมมองที่ 3	34
31 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 มุมมองที่ 4	35
32 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2.....	36
33 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 มุมมองที่ 1	37
34 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 มุมมองที่ 2	38
35 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 มุมมองที่ 3.....	39
36 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 มุมมองที่ 4	40
37 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3	41

บทที่ 1

บทนำ

สุนทรียภาพทางความงาม เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าหรือค่านิยมนั้น นับเป็นเรื่องของทัศนคติ (Affective) โดยตรง ซึ่งคุณค่าหรือค่านิยมในเชิงจิตวิทยาถือได้ว่าเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นลักษณะเฉพาะตน แต่ละคน แต่ละสังคม หรือแต่ละกลุ่มชนที่ถูกหล่อหลอมด้วยบริบทด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน มีความมุ่งหวังมีเจือใจชีวิต และสังคมด้านต่างๆ แตกต่างกันไป จึงเป็นสิ่งกำหนดทัศนคติที่จะให้คุณค่ากับสิ่งใด หรือพฤติกรรมใดๆ แตกต่างกันอย่างไรรู้ได้

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “คุณค่าทางความงาม” ด้วยแล้ว ย่อมมีอาจจะนำเอาคุณค่าหรือความพึงพอใจในความงามจากทัศนะของคนหนึ่งไปประเมินค่าหรือเปรียบเทียบกับความพึงพอใจในความงามของผู้อื่นได้ ด้วยเหตุผลที่ว่า “ความงามเป็นคุณค่าเฉพาะบุคคล” นั่นเอง

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดอกไม้ เป็นสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติ ดอกไม้จะประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ หลายส่วน เช่น รังไข่ เกสร กลีบดอก ใบ เป็นต้น ซึ่งมีรูปร่างและลักษณะที่แตกต่างกันออกไป แล้วแต่สายพันธุ์ของดอกไม้แต่ละชนิด มนุษย์มักเปรียบเทียบให้ดอกไม้แทนค่าความงดงามไปจนกระทั่งความเป็นมงคลต่อชีวิต เพราะสีกลิ่นที่สดใสมีกลิ่นหอม มีลักษณะ มีลักษณะที่ชวนมอง ทำให้ดอกไม้ในทัศนะของมนุษย์เป็นสิ่งที่สวยงามอยู่เสมอ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ข้าพเจ้าให้ความสนใจกับโครงสร้างของรูปทรงของดอกไม้ในธรรมชาติเป็นโครงสร้างที่ประสานกันของทัศนะธาตุ สิ่งมีชีวิตในธรรมชาติมีการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันออกไป ข้าพเจ้าให้ความสนใจพืชที่กินแมลงเพื่อเลี้ยงชีพ รูปทรงของดอกไม้เหล่านั้นมีความสวยงามและน่าสนใจ สามารถล่อสิ่งมีชีวิตให้มาติดกับได้ ด้วยเหตุนี้จึงสังเกตลักษณะทางกายภาพของส่วนประกอบที่มีอยู่ในดอกไม้ ถึงรูปทรงและจังหวะของเส้นที่เป็นลักษณะเด่นน่าประทับใจ

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้เกิดแนวคิดในเชิงเปรียบเทียบว่า ในปัจจุบันมนุษย์มองข้ามการสังเกตและเรียนรู้ที่จะอยู่กับธรรมชาติ ให้ความสำคัญลักษณะภายนอกมากกว่าสิ่งที่มีในธรรมชาติ

ท่ามกลางความซับซ้อนของกลไกทางสังคมแฝงไปด้วยการหลอกล่อซ่อนเร้นซึ่งมาในรูปแบบของวัตถุต่างๆ มากมาย และอาจมีภัยอันตรายที่มองไม่เห็น สิ่งที่สัมผัสอาจไม่ได้เป็นอย่างที่คิดเสมอไป ทุกสรรพสิ่งล้วนมีความแน่นอนและไม่แน่นอน มีเกิดก็ต้องมีดับ แปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา ดังนั้นจึงสื่อออกมาเป็นผลงานประติมากรรม

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาประติมากรรมในรูปแบบที่มีความเกี่ยวข้องในความสัมพันธ์ของรูปทรง (ดอกไม้, แมลง) และเส้นที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกถึงความไม่ไว้วางใจ (อันตรายซ่อนเร้น) ของสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ
2. สร้างประติมากรรมที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ (ดอกไม้ และแมลง) การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ โดยใช้รูปทรงและเส้นที่มีการเกาะเกี่ยวกัน แสดงความเคลื่อนไหวที่รวดเร็วและเปลี่ยนแปลงไปอย่างซ้ำๆ
3. ศึกษากระบวนการของผลงานประติมากรรมในเรื่องของรูปแบบ เทคนิค เพื่อหาความสัมพันธ์ทั้งในผลงานแต่ละชิ้น และเชื่อมโยงกันและสอดคล้องซึ่งกันและกัน

สมมติฐานของการศึกษา

การสร้างประติมากรรมชุดนี้ เป็นรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยอาศัยโครงสร้างเดิมจากดอกไม้ ธรรมชาติ การทับซ้อนของวัตถุธรรมชาติ เป็นโครงสร้างรอบนอกที่เห็นได้ชัดเจน อย่างที่ไม่เป็นรูปแบบของนามธรรมมากเกินไป ในด้านรายละเอียดได้แสดงปริมาตรของรูปทรงประกอบกับระนาบของหลักแผ่นและหลักเส้นที่เรียงสลับกันไปมา ด้วยมุมมองส่วนตัวในธรรมชาติ ที่มีรูปทรงธรรมชาติ และเรขาคณิต การประสานกันของเส้นและรูปทรงที่มีปริมาตร ทำให้ผลงานเกิดความรู้สึกเคลื่อนไหวของรูปทรง (ดอกไม้, แมลง) ซึ่งมีจังหวะที่งดงาม แต่แฝงอันตรายที่อยู่ภายใน

ขอบเขตของการศึกษา

1. เนื้อหามุมมองที่มีต่อวิถีการดำรงชีวิตในธรรมชาติ โดยมีเหตุมาจากดอกไม้และแมลง แสดงถึงความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
2. รูปแบบอาศัยโครงสร้างเดิมจากดอกไม้และแมลง ด้วยมุมมองส่วนตัวในธรรมชาติที่มีรูปทรงเรขาคณิต และรูปทรงธรรมชาติที่เหมาะสมจะมาใช้ในการงานประติมากรรมแบบลอยตัว

ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษาวิเคราะห์ผลงานและแนวคิดในผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) และศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม

2. รวบรวมข้อมูลและสรุปเป็นแนวความคิดหลัก เป้าหมาย กระบวนการสร้างรูปทรงให้ออกมาเป็นผลงาน

3. สร้างแบบร่างสองมิติและสามมิติ เพื่อให้เห็นความเป็นไปได้ของรูปทรงในผลงาน

4. ประเมินและสรุปแบบร่าง

5. ขยายผลงานและรวบรวมข้อมูลการทำงานเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์

6. ประเมินผลงานทั้งเนื้อหาและรูปแบบเพื่อพัฒนาผลงานต่อไป

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

- ศึกษาผลงานของศิลปินไทยและต่างประเทศในเนื้อหาและรูปทรงที่มีความใกล้เคียงกัน เพื่อวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับรูปแบบของการศึกษา
- ศึกษาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างดอกไม้และแมลง
- ศึกษาจากผลงานของตัวเองเพื่อสร้างประเด็นที่เกิดขึ้นทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ
- วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลให้เป็นองค์ประกอบ รูปแบบ และวิธีทางประติมากรรม

2. การปฏิบัติงาน

- นำข้อมูลที่วิเคราะห์และสังเคราะห์มาสรุปเป็นแบบร่างสองมิติ
- สร้างแบบร่างสามมิติเพื่อประเมินโครงสร้างและองค์ประกอบ
- ศึกษาวิธีการทางเทคนิคเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ตามแนวคิด
- ขยายผลงานตามกระบวนการที่ตั้งไว้ อาจมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ผลงานสมบูรณ์
- รวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานเพื่อจัดทำเอกสารประกอบวิทยานิพนธ์

แหล่งข้อมูล

1. สถานที่จริง วิถีชีวิต

2. หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศิลปากร
3. หนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาผลงาน
4. ข้อมูลทางสื่อต่างๆ สารคดี เว็บไซต์
5. รูปถ่ายจากสถานที่จริง

บทที่ 2

ที่มาของแนวความคิด แรงบันดาลใจและอิทธิพล

ธรรมชาติ คือสรรพสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจำแนกตามคุณสมบัติและลักษณะกว้าง ๆ ได้ 2 ประเภท คือธรรมชาติที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงและฟื้นฟูสภาพเดิมได้โดยระบบของตนเอง เช่น ป่าไม้ ทุ่งหญ้า สัตว์ ดอกไม้ เป็นต้น ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือ ธรรมชาติที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง หรือฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้ เช่น ภูเขา ถ้ำ น้ำตก หาดทราย เป็นต้น สิ่งทีกล่าวนี้นี้ ความเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าจึงตระหนักถึงความสำคัญ และสนใจในรูปทรงและโครงสร้างของการเปลี่ยนแปลงในธรรมชาติ ในที่นี้ข้าพเจ้าให้ความสนใจในเรื่องของพืชกินแมลง

แรงบันดาลใจจากรูปทรงในธรรมชาติ

คงไม่มีใครปฏิเสธความงามที่อยู่ภายในรูปทรงของดอกไม้ ดอกไม้แต่ละดอกมีความงามที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์และสภาพแวดล้อม ส่งผลให้ลักษณะของดอกไม้แต่ละสายพันธุ์มีรูปทรงที่แตกต่างกัน ดอกไม้ที่ข้าพเจ้าสนใจนั้น คือดอกไม้กินแมลง ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ หลายส่วน เช่น รังไข่ เกสร กลีบดอก ใบ เป็นต้น ซึ่งส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ มีความสวยงามและน่าสนใจ สามารถล่อสิ่งมีชีวิต (แมลง) ให้มาติดกับได้ ข้าพเจ้าจึงสังเกตลักษณะทางกายภาพของส่วนประกอบที่มีอยู่ในดอกไม้ ถึงรูปทรงและจังหวะของเส้นที่เป็นลักษณะเด่นน่าประทับใจ

แรงบันดาลใจและอิทธิพลจากศิลปกรรม

จากการศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น หลักเกณฑ์ในการจัดองค์ประกอบ มีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ศิลปะในแต่ละประเภท ซึ่งมีเนื้อหาที่แตกต่างกัน เนื้อหาคือความหมายของงานศิลปะที่แสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ (Artistic Form) เนื้อหาของงานศิลปะเป็นรูปธรรมเกิดจากการประสารกันอย่างมีเอกภาพของเรื่อง แนวเรื่อง และรูปทรง เนื้อหาของงานแบบนามธรรมหรือแบบ non-objective เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของรูปทรงเนื้อหา เป็นคุณลักษณะฝ่ายนามธรรมของงานศิลปะที่มองจากด้านการชื่นชมหรือจากผู้ดู ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเข้าใจในการจัดองค์ประกอบของศิลปิน ว่ามีแนวโน้มไปทางไหน

ภาพที่ 1 ภาพข้อมูลเบื้องต้นจากรูปทรงของดอกไม้ในธรรมชาติ

ภาพที่ 2 ภาพข้อมูลเบื้องต้นจากโครงสร้างต่างๆ

รูปแบบของผลงานอาจเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความประทับใจ และเกิดอิทธิพลการสร้างสรรคผลงาน ซึ่งอาจจะมีคามขัดแย้งต่อแนวคิดข้างในกระบวนการการสร้างสรรค แต่ก็ต้องยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา หรือเป็นการผสมผสานเพื่อตอบสนองแนวคิดที่ต้องการ

การสร้างสรรคผลงานศิลปะของศิลปินตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา ความแปลกใหม่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด เทคนิค และวิธีการสร้างสรรคโดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงยุคศิลปะสมัยใหม่ลัทธิต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย คิวบิสม์ (cubism) เป็นลัทธิที่มีความสำคัญ และมีความเชื่อว่า สัจธรรมของสรรพสิ่งนั้น คือ โครงสร้างปริมาตรและรูปทรงพื้นแบนราบง่าย ๆ ที่ถูกสร้างขึ้นด้วยเส้นเรขาคณิต รูปทรงต่าง ๆ จะถูกทำให้แข็งแรง เต็มไปด้วยปริมาตร ส่งผลกระทบต่อกระบวนการสร้างสรรคทัศนศิลป์ที่สุดลัทธิหนึ่ง

คิวบิสม์ (cubism) ลัทธิลูกบาศก์นิยม – ปริมาตรนิยม – คิวบิสม์ เป็นลัทธิที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งด้านกระบวนแบบ (style) และมโนทัศน์ (concept) นับเป็นการเสนอแนวทางการสร้างสรรค์ ศิลปกรรมใหม่แรกเริ่มแนวหนึ่งของคริสต์ศตวรรษที่ 20 ก่อให้เกิดอิทธิพลจนเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยทำมาในอดีตอย่างหลากหลาย

จากแนวคิดของลัทธิคิวบิสม์ (cubism) นับเป็นส่วนสำคัญต่อแนวคิดและการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า นอกจากการได้รับอิทธิพลทางความคิดจากลัทธิคิวบิสม์ ข้าพเจ้าได้รับความบันดาลใจจากศิลปินในลัทธิคอนสตรัคติวิสม์ (constructivism) ศิลปินในลัทธินี้มีความสนใจและชอบในรูปทรงจากสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ของเครื่องจักรกลใหม่ ๆ สร้างความประทับใจให้พวกเขาเป็นอย่างยิ่ง พวกเขาจึงเกิดความคิดรวบยอดสร้างผลงานใหม่ขึ้นมา

ภาพที่ 3 Raymond Duchamp-Villon, “The Large Horse”, 1914.

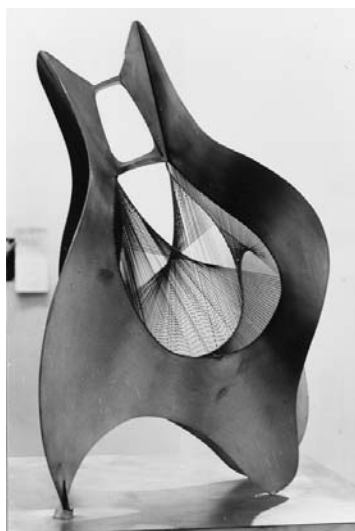
bronze, Museum of Fine Arts, Houston.

ที่มา : Cubist Sculpture [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2555, เข้าถึงได้จาก http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f0/Two_views_of_%27The_Large_Horse%27%2C_a_bronze_sculpture_by_Raymond_Duchamp-Villon%2C_1914%2C_Museum_of_Fine_Arts%2C_Houston.JPG

ภาพที่ 4 Naum Gabo, “Linear Construction in Space No. 1 (Variation)”, 1943.

ที่มา : Naum Gabo (Naum Neemia Pevsner) [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2555, เข้าถึงได้
จาก <http://www.artexpertswebsite.com/pages/artists/gabo.php>

ภาพที่ 5 Naum Gabo, “Arch No. 2”, 1958-1963.

ที่มา : Naum Gabo (Naum Neemia Pevsner) [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2555, เข้าถึงได้
จาก <http://www.artexpertswebsite.com/pages/artists/gabo.php>

ภาพที่ 4 Eduardo Chillida, “Berlin”, 2000.

ที่มา : Eduardo Chillida [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2555, เข้าถึงได้จาก http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d0/Chillida_berlin_Bundeskanzleramt.jpg

บทที่ 3

กระบวนการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อมูล และแรงบันดาลใจ และอิทธิพลต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์เพื่อนำมาสู่โครงร่างทางความคิดและรูปแบบ แล้วจึงถ่ายทอดเป็นผลงานประติมากรรม ซึ่งรูปแบบและกระบวนการต่าง ๆ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

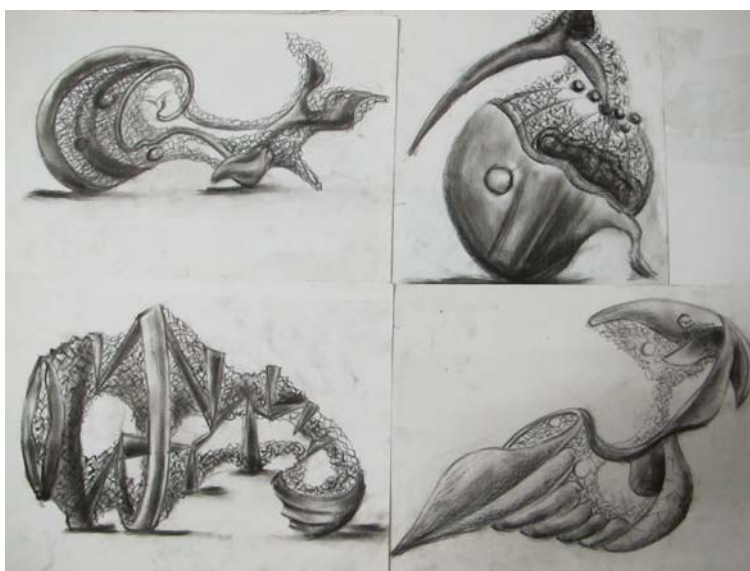
จากแรงบันดาลใจที่ได้กล่าวมาจากบทก่อนหน้านี้ ข้าพเจ้าได้กำหนดเนื้อหาของเนื้อหา ของผลงานให้ถ่ายทอดภายนอกและภายในรูปทรงของดอกไม้ที่มองดูรูปลักษณะภายนอกที่สวยงาม และรูปลักษณะภายในที่มองดูแล้วมีความเคลื่อนไหว แสดงถึงพลังของรูปทรงภายนอกและภายในที่ ผสมผสานกัน

การกำหนดสัญลักษณ์ทางศิลปะ

การกำหนดสัญลักษณ์ (Symbol) ในทางศิลปะประกอบอุดมคติตามที่เราอาจแสดงเรื่อง ที่เป็นสัญลักษณ์ กล่าวคือ กำหนดเอาสิ่งนิยมใช้และรู้จักคุ้นเคยว่าเป็นเครื่องหมายแทนเรื่องหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งในด้านศิลปะ การใช้สัญลักษณ์หรือการนำเครื่องหมายมาแทนค่าในการแสดงออกของ ผลงานในการสร้างสรรค์ชุดนี้ จะปรากฏรูปแบบสัญลักษณ์ที่ได้แนวคิดจากรูปทรงเลขาคณิต เช่น จุด เส้นตรง เส้นโค้ง วงกลม เหลี่ยม สัน ระบาย ปริมาตร และพื้นผิว สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นเป็น สัญลักษณ์การแสดงออกอย่างหนึ่ง ดังเช่น รูปทรงที่เกิดจากเส้น ซึ่งเกิดจากจุดต่อกันกลายเป็นเส้น มาบรรจบกันจนเป็นรูปก่อตัวกันจนกลายมาเป็นโครงสร้างของรูปทรงที่แข็งแรงและเคลื่อนไหว ซึ่งสัญลักษณ์ดังกล่าวเป็นโครงสร้างสำคัญในการสร้างรูปตามแนวเรื่อง

การค้นหารูปแบบทางศิลปะ

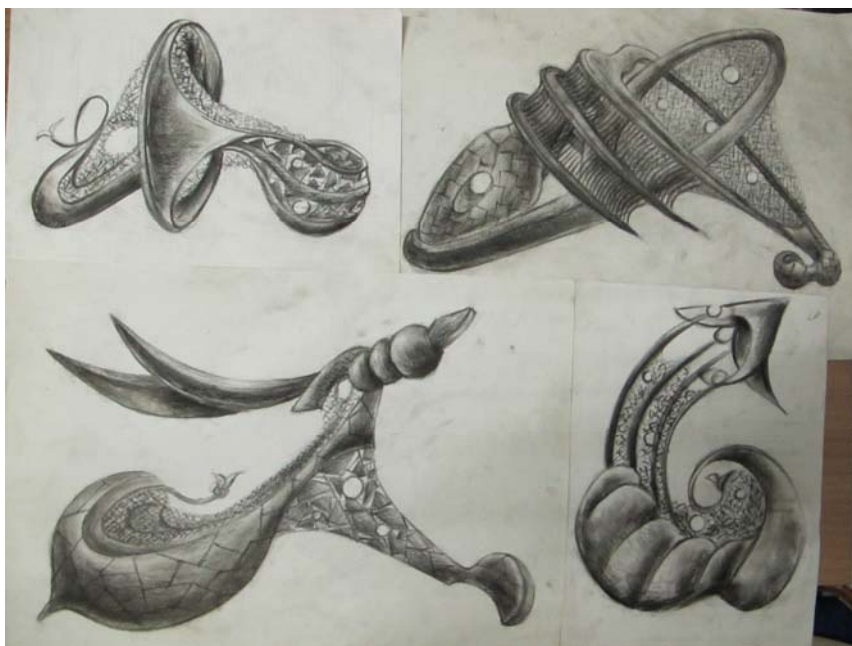
เมื่อได้กำหนดเนื้อหา เรื่องราว และสัญลักษณ์ทางศิลปะแล้ว จึงได้นำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์และค้นรูปแบบของผลงาน ซึ่งในขั้นแรกข้าพเจ้าจะใช้จินตนาการในการสร้างรูปแบบ

ภาพที่ 7 ภาพแบบจำลอง 2 มิติ ผลงานชิ้นที่ 1

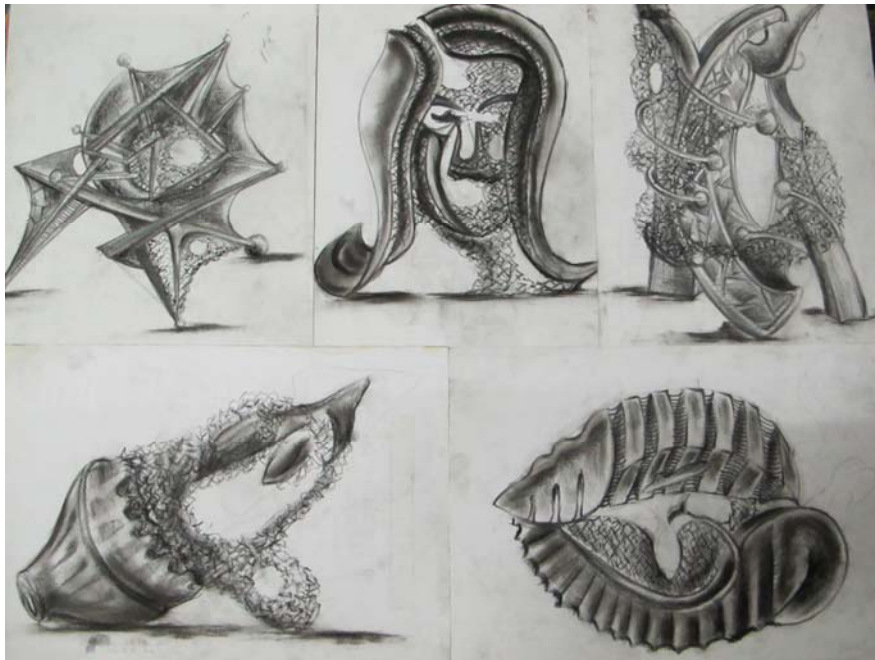
ภาพที่ 8 ภาพแบบจำลอง 3 มิติ ผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 9 ภาพแบบจำลอง 2 มิติ ผลงานชั้นที่ 2

ภาพที่ 10 ภาพแบบจำลอง 3 มิติ ผลงานชั้นที่ 2

ภาพที่ 11 ภาพแบบจำลอง 2 มิติ ผลงานชั้นที่ 3

ภาพที่ 12 ภาพแบบจำลอง 3 มิติ ผลงานชั้นที่ 3

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน

เมื่อได้สร้างแบบจำลอง 2 มิติ และ 3 มิติแล้วจึงนำแบบจำลองนั้นเข้าสู่การวิจารณ์และอภิปรายโดยคณาจารย์ เพื่อหาบทสรุปรูปแบบของผลงาน ซึ่งอาจจะมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สื่อความหมายตรงตามความต้องการมากขึ้น เมื่อได้ผลเป็นที่น่าพอใจแล้ว จึงเริ่มเข้าสู่กระบวนการการสร้างสรรค์ ขยายผลงานจริง ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดขนาดของผลงาน แล้วขยายแบบลงบนกระดาษขนาดเท่าจริง แล้วจากนั้นนำเหล็กเส้นมาดัดเป็นเส้นรอบนอกของผลงานทั้งหมด จะได้มาซึ่งโครงสร้างภายนอกทั้งหมด อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม จากนั้นประกอบกันด้วยการเชื่อมไฟฟ้า ดูขนาดและสัดส่วนจริงเพื่อจะนำมาซึ่งขั้นตอนต่อไป

ภาพที่ 13 ภาพขั้นตอนการขึ้นโครงสร้างหลักรอบนอกของรูปทรง

ขั้นตอนที่ 2 นำกระดาษแข็งมาทาบ ลงบนเหล็กเส้นที่ได้เชื่อมเป็นโครงสร้าง เพื่อให้ได้แบบกระดาษ แล้วนำเอาไปเป็นแบบตัดแผ่นเหล็กโดยเครื่องตัดไฟฟ้า เมื่อได้แผ่นเหล็กตามที่

ต้องการแล้ว จากนั้นนำแผ่นเหล็กมาเชื่อมต่อตามโครงสร้างเพื่อให้เกิดระนาบ ประกอบกันจนเกิดปริมาตร

ภาพที่ 14 ภาพขั้นตอนการตัดแผ่นเหล็กตามแบบและประกอบ

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้ปริมาตรของแผ่นเหล็กที่ประกอบกันในแต่ละส่วนแล้ว จากนั้นก็นำมาประกอบกันให้เป็นโครงสร้างโดยรวมตามรูปแบบที่ต้องการ แล้วจัดวางหาลงประกอบที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้รูปทรงภายนอกตามต้องการแล้ว จากนั้นก็จะเป็นการสร้างรูปทรงภายใน โดยการปั้นดินขึ้นรูปให้ได้รูปตามต้องการ แล้วจึงนำเหล็กเส้นที่ตัดมาวางทาบเรียงกันลงไปในดิน เชื่อมเป็นจุดต่อกันโดยเครื่องเชื่อมไฟฟ้า ก็จะได้รูปที่เกิดจากการเชื่อมต่อกันของเหล็กเส้น ทำให้ดูแล้วเกิดความเคลื่อนไหว

ภาพที่ 15 ภาพขั้นตอนการประกอบรูปที่เกิดขึ้นจากการประกอบกันของแผ่นเหล็ก

ภาพที่ 16 ภาพการประเหล็กเส้นให้เป็นรูปร่างโดยการเชื่อมไฟฟ้า

ขั้นตอนที่ 5 เมื่อได้รูปทรงภายในตามต้องการแล้ว นำดินที่ขึ้นรูปจากขั้นตอนที่กล่าวมาแล้วนั้นออกมา แล้วจึงประกอบเหล็กเส้นที่เชื่อมประกอบเข้าไป กับรูปทรงภายนอกที่มีอยู่แล้ว ก็จะได้รูปทรงภายนอกที่ดูมีพลังและนิ่ง ประกอบกับรูปทรงภายในที่เคลื่อนไหว และดูความเรียบร้อยของผลงาน

ภาพที่ 17 ภาพการประกอบรูปทรงภายในและภายนอก

ขั้นตอนที่ 6 ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ รูปแบบของการนำเสนอ โดยคำนึงถึงสถานที่และมุมมองที่ตอบสนอง และสร้างจินตนาการให้แก่ผู้ชมต่อไปได้

ดังที่กล่าวมาทั้ง 6 ขั้นตอน ของการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมที่มีคุณค่าทางองค์ประกอบศิลป์ และสุนทรียภาพของรูปทรงและเนื้อหาผลงานของวิทยานิพนธ์ชุดนี้

บทที่ 4

การวิเคราะห์และการแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์

การวิเคราะห์ทัศนธาตุต่างๆ ที่ปรากฏในงานศิลปะถือเป็นส่วนสำคัญสำหรับผู้สร้างสรรค์ผลงาน ทัศนธาตุต่างๆ จะรวมอยู่ในงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์ และจำเป็นที่จะต้องแยกแยะทัศนธาตุออกเพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงคุณสมบัติ ตลอดจนหน้าที่ของแต่ละธาตุ ในการผสมผสานกันระหว่างวัตถุเพื่อหาทิศทางในการพัฒนาผลงาน ในส่วนของการวิเคราะห์ผลงานทางประติมากรรมของข้าพเจ้า อันได้แก่ เส้น มวล ปริมาตร แผ่นระนาบ ที่ว่าง สี และลักษณะพื้นผิว อาศัยทัศนธาตุประกอบเป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่องหรือแนวคิดเพื่อให้ความรู้สึกในการแสดงอารมณ์ และจินตนาการประสานกันของทัศนธาตุต่างๆ จำเป็นต้องมีสิ่งยึดเหนี่ยวให้วัตถุเหล่านั้นรวมตัวเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

การวิเคราะห์ทางทัศนธาตุ

การวิเคราะห์ผลงานทางประติมากรรมเพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบต่างๆ ของทัศนธาตุที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อแสดงออกในเรื่องของความคิด จินตนาการนำมาซึ่งการสื่อความหมายให้ชัดเจนตลอดจนถึงการแก้ไขปัญหาในทางทัศนศิลป์ให้ผสมผสานกลมกลืน ถือเป็นการจำแนกแยกแยะ ความสัมพันธ์กันของทัศนธาตุต่าง ๆ ในงานประติมากรรม โดยแสดงส่วนประกอบทางกายภาพเพื่อเข้าไปหาหลักการขององค์ประกอบทางสุนทรียภาพ

สำหรับการวิเคราะห์ทัศนธาตุในผลงานประติมากรรมชุดนี้ ข้าพเจ้าได้ทำการวิเคราะห์ผลงานทั้งหมดในคราวเดียวกัน เพราะรูปแบบของผลงานมีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่จะมีความแตกต่างและเปลี่ยนแปลงในบางส่วน ซึ่งข้าพเจ้าจะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงในส่วนนั้น เพื่อให้เห็นถึงความชัดเจนในการพัฒนาผลงาน

จุด – เส้น ในผลงานประติมากรรมชุดนี้ ถือว่าจุดและเส้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการนำมาใช้กับผลงานของข้าพเจ้า จุดที่ข้าพเจ้าได้นำมาใช้เกิดจากการเชื่อมไฟฟ้าให้เป็นจุด ๆ ซึ่งเป็นส่วนผสมของรอยต่อระหว่างเหล็กเส้นกับเหล็กเส้น ผลที่ได้คือถ้าบริเวณที่เชื่อมเป็นจุดห่าง ๆ จะทำให้เกิดน้ำหนักที่โปร่งซึ่งในบริเวณที่เชื่อมเป็นจุดถี่ ๆ จะทำให้เกิดน้ำหนักเข้ม มีความรู้สึกแข็งแรงทำให้สามารถได้น้ำหนักอ่อนแก่ได้ ซึ่งเมื่อประสานกับเหล็กเส้นแล้วให้ผลในเรื่องของน้ำหนักในตัวงานได้เป็นอย่างดี ส่วนเส้นรอบนอกในงานประติมากรรมชุดนี้มีลักษณะของเส้นโค้ง และตรง ในผลงานชิ้นที่ 1 นั้น โครงสร้างหลักเป็นเส้นโค้งในแนวนอนทำให้ความรู้สึกคลื่นไหลไปมา ไม่นิ่ง ขาดความมั่นคง แต่ในผลงานชิ้นที่ 2 และ 3 นั้น โครงสร้างของเส้นเป็นเส้นโค้งในแนวตั้ง ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวที่มั่นคงตอบสนองความต้องการในแนวเรื่องได้เป็นที่น่าพอใจ

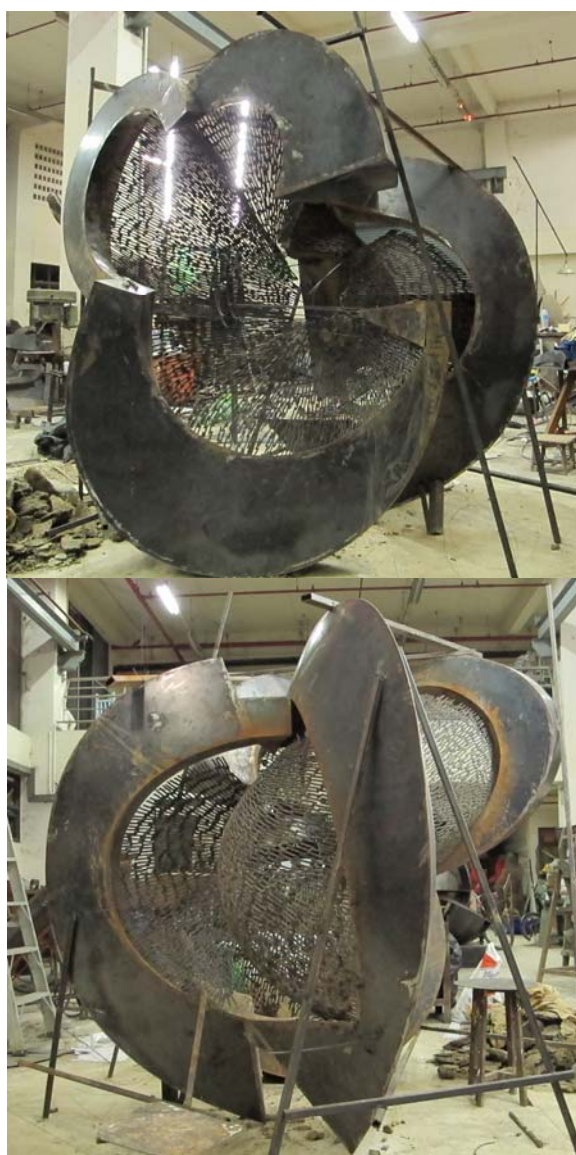
ภาพที่ 18 ภาพแสดงจุด – เส้นในผลงาน

ระนาบ – ปริมาตร ในผลงานนี้มีลักษณะที่โดดเด่น เป็นโครงสร้างหลักกำหนดเส้นรอบนอกและเส้นภายในให้เกิดความสัมพันธ์กัน ระนาบที่นำมาใช้นั้นได้จากวัสดุที่เป็นเหล็กแผ่น สร้างความตึงเรียบบนผิวของปริมาตรที่เกิดจากการประกอบกันของระนาบ แสดงถึงความคมชัดชัดเจนของเส้นและทิศทาง ในผลงานชิ้นที่ 1 ระนาบของแผ่นเหล็กที่นำมาใช้จะถูกตัดให้โค้ง ประกอบกับระนาบแผ่นเรียบ ทำให้เกิดปริมาตร ตามที่วางโครงสร้างไว้ ระนาบหลายระนาบที่นำมาเชื่อมต่อกันทำให้เกิดความรู้สึกสั่นไหว ทำให้เส้นของปริมาตรที่ได้สั่นไหวตาม ไม่มั่นคง แต่ก็ยังมีความสัมพันธ์กันกับแนวเรื่อง ในผลงานชิ้นที่ 2 และ 3 นั้น ระนาบที่ใช้มีลักษณะผิวตึง เรียบ สร้างปริมาตรโดยใช้เส้นรอบนอกของระนาบซึ่งถูกตัดมาใช้ในรูปเรขาคณิต มีเส้นโค้งเส้นตรง ประกอบกัน ทำให้เกิด เหลี่ยม สัน คมแน่นแข็งแรง และยังแสดงถึงความชัดเจนของเส้นและทิศทาง ทำให้ผลงานมีความน่าสนใจมากขึ้น

ภาพที่ 19 ภาพแสดงระนาบ – ปริมาตรในผลงาน

รูปร่าง – รูปทรง ในผลงานประติมากรรมชุดนี้มีการผสมผสานกันของรูปทรงในธรรมชาติ ซึ่งเป็นโครงสร้างหลักกับรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งในรูปทรงนั้นจะมีส่วนที่โป่งกับส่วนที่ทึบตัน ประสานกันอยู่ มีรูปทรงภายนอกและรูปทรงภายในที่เชื่อมโยงกัน โดยผ่านเส้นเป็นตัวกำหนดทิศทาง รวมถึงการจัดวางรูปทรงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของมุมมองทำให้เกิดความงาม แข็งแรง และเคลื่อนไหวอย่างมีพลัง ส่งผลต่อจินตนาการได้อย่างตรงความต้องการ

ภาพที่ 20 ภาพแสดง รูปร่าง – รูปทรงในผลงาน

พื้นที่ว่าง สิ่งที่เราเรียกว่าพื้นที่ว่าง คือ ความว่างที่อยู่รอบ ๆ หรืออยู่ภายในของรูปทรงจากวัตถุที่ถูกสร้างขึ้นเป็นรูปทรง ความสำคัญของที่ว่างที่มีต่อรูปทรง ที่ว่างกับรูปทรงเป็นสิ่งคู่กัน และขัดแย้งกันอย่างตรงกันข้าม แต่ก็ขาดกันไม่ได้ งานศิลปะชิ้นหนึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ รูปทรงกับที่ว่าง พื้นที่ว่างในผลงานชุดนี้มีส่วนสำคัญในการช่วยสร้างความเคลื่อนไหว รูปทรงที่สร้างขึ้นนั้นอากาศสามารถไหลผ่านได้ทุกส่วนมีความโปร่ง แต่ในขณะเดียวกันก็ให้ขอบเขตของรูปทรงที่ชัดเจน แสดงออกถึงความเคลื่อนไหวและมิติที่ซ้อนกัน ทำให้เกิดความหลากหลายในมุมมองต่อผลงานประติมากรรม

ภาพที่ 21 ภาพแสดงพื้นที่ว่างในผลงาน

พื้นผิว – สี ของรูปทรง ผลงานประติมากรรมชุดนี้ข้าพเจ้าได้นำเอาคุณสมบัติของพื้นผิวและสีจากวัสดุในผลงานมาแสดงค่าของตัวเอง เช่น ลักษณะความเรียบของเนื้อโลหะที่เป็นแผ่นที่สร้างความตึงเรียบของผิวปริมาตรที่เกิดจากการประกอบกันของระนาบ แสดงถึงความคมชัดของเส้นและทิศทาง เหล็กเส้นที่ตัดแล้วนำมาเชื่อมต่อกันให้ลักษณะพื้นผิวโค้งเป็นลูกคลื่น แสดงออกได้ถึงความเคลื่อนไหว ผสมผสานได้เข้ากันตามแนวคิดของการสร้างสรรค์ ในเรื่องของสีข้าพเจ้าได้ให้ความสำคัญในคุณสมบัติของตัววัสดุ เหล็กแผ่นที่มีแสดงออกถึงความมันคง แข็งแรง ส่วนเหล็กเส้นที่นำมาเชื่อมต่อกัน ข้าพเจ้าได้ปล่อยให้เกิดสนิมตามธรรมชาติเพื่อให้เกิดสีที่มีน้ำหนักที่แตกต่างในผลงานซึ่งจะทำให้ผลงานดูน่าสนใจขึ้น

ภาพที่ 22 ภาพแสดงพื้นผิว – สีของรูปทรง

น้ำหนักของรูปทรง ผลงานประติมากรรมชุดนี้โดยวัสดุแล้วจะมีสีและน้ำหนักในตัว
ของวัสดุเองอยู่แล้ว น้ำหนักที่เกิดขึ้นในผลงานเกิดจากการประกอบกันของปริมาตรซึ่งได้กำหนด
ทิศทางของเส้นกับปริมาตรไว้อย่างชัดเจนส่งผลทำให้เกิดน้ำหนักอ่อนและเข้มในตัวงาน ในส่วนที่
เป็นเหล็กเส้นที่เชื่อมต่อซึ่งได้จัดวางให้ซ้อนกันเป็นมิติทำให้เกิดมิติลงแสดงความอ่อนเข้มของ
น้ำหนักได้เช่นกัน สื่ออารมณ์ถึงความซ้อนเร้นตามแนวเรื่องได้น่าประทับใจ

วิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในผลงาน

จากวัสดุที่ได้นำมาใช้ในผลงานประติมากรรมชุดนี้ ข้าพเจ้าได้เลือกใช้วัสดุที่เป็นโลหะ
ซึ่งเป็นวัสดุแปรรูปและวัสดุทางอุตสาหกรรม ซึ่งถ้ามองถึงความสัมพันธ์ของวัสดุกับข้อมูลที่ได้มา
จากความงามของดอกไม้ในธรรมชาติ แทบจะกลายเป็นเรื่องตรงกันข้ามเลยก็ว่าได้ แต่ข้าพเจ้าได้
แสดงทัศนคติที่มีต่อรูปทรงของดอกไม้ในธรรมชาติว่ามีโครงสร้างที่แข็งแรงภายในซึ่งมี
ส่วนประกอบต่างๆ ประสานกันทำให้เกิดรูปทรงที่สง่ามีพลังแอบแฝงอยู่ โลหะจึงเป็นวัสดุที่
เหมาะสมในการนำมารองรับแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชุดนี้

การแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์

สำหรับการสร้างสรรค์ในผลงานประติมากรรมชุดนี้ ตามขั้นตอนต่างๆ ของการทำ
โครงงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงสิ่งต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการสร้างสรรค์
ที่มีผลต่อผลงานชุดนี้ โดยแบ่งได้ดังนี้

การสร้างรูปทรง ข้าพเจ้าได้มุ่งเน้นในการสร้างรูปโดยคำนึงถึงที่มาของรูปทรงมาก
เกินไป ทำให้จัดการกับวัสดุที่นำมาใช้ไม่ดีเท่าที่ควร โดยลืมนำคำนึงถึงถึงคุณสมบัติของวัสดุที่ข้าพเจ้า
ได้นำมาตัด ม้วน จนเสียคุณลักษณะของวัสดุไป ส่งผลกระทบต่อรูปทรงในงานไม่แสดงออกตาม
แนวคิดเท่าที่ควร อีกประการหนึ่งคือ การจัดวางองค์ประกอบในงานซึ่งข้าพเจ้าได้ใช้ทัศนคติ
ส่วนตัวและประสบการณ์ในการสร้างผลงาน นำมาสร้างผลงานตามรูปแบบและแนวคิดทำให้ขาด
หลักการบางอย่างในการสร้างผลงานตามหลักทัศนศิลป์

ส่วนปัญหาในด้านเทคนิควิธีการ ข้าพเจ้าได้นำวิธีการเชื่อมไฟฟ้ามาสร้างสรรค์ผลงาน
ซึ่งตอบสนองได้ดีต่อวัสดุที่นำมาใช้คือ โลหะหรือเหล็ก ปัญหาที่พบคือ การบิดตัวของเหล็ก ซึ่งถ้า
เชื่อมติดต่อกันนาน ๆ จะทำให้เกิดความร้อนมาก ทำให้เกิดการบิดตัวของแผ่นเหล็กทำให้ระนาบไม่
ดังตามที่ต้องการซึ่งข้าพเจ้าก็ได้พบทางแก้ปัญหานี้ โดยการใช้เหล็กดามเป็นโครงเพื่อยึดความเป็น
ระนาบเรียบไว้ และเชื่อมทีละแถวประมาณ 10 ซม. ในการรอให้เหล็กเย็นตัวลง ก็ไปเชื่อมอีกด้าน

หนึ่ง ทำสลับกันไปมา ก็จะทำให้ระนาบของหลักตั้งเรียบได้ตามต้องการตามเป้าหมายและแนวที่คิดที่ตั้งใจไว้

ดังที่กล่าวมาในการสร้างสรรค์ผลงาน สิ่งทีหลีกเลี่ยงไม่ได้เลย คือปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้สร้างผลงานต้องเจอนั้นอาจมีมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งข้าพเจ้าจะได้นำประเด็นปัญหาเหล่านี้มาแก้ไขเพื่อการพัฒนาในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

ภาพที่ 23 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 มุมมองที่ 1

ชื่อ กัณฑ์แห่งธรรมชาติ 1

ขนาด 218 x 106 x 112 ซม.

เทคนิค เชื่อมโลหะ

ภาพที่ 24 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 มุมมองที่ 2

ภาพที่ 25 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 มุมมองที่ 3

ภาพที่ 26 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 มุมมองที่ 4

ภาพที่ 27 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 28 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 มุมมองที่ 1

ชื่อ	กัณฑ์แห่งธรรมชาติ 2
ขนาด	128 x 103 x 115 ซม.
เทคนิค	เชื่อมโลหะ

ภาพที่ 29 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 มุมมองที่ 2

ภาพที่ 30 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 มุมมองที่ 3

ภาพที่ 31 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 มุมมองที่ 4

ภาพที่ 32 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 33 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 มุมมองที่ 1

ชื่อ	กัณฑ์แห่งธรรมชาติ 3
ขนาด	230 x 258 x 203 ซม.
เทคนิค	เชื่อมโลหะ

ภาพที่ 34 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 มุมมองที่ 2

ภาพที่ 35 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 มุมมองที่ 3

ภาพที่ 36 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 มุมมองที่ 4

ภาพที่ 37 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3

บทที่ 5

สรุป

การศึกษาค้นคว้าโครงการวิทยานิพนธ์ เป็นการศึกษาเพื่อแสดงแนวคิด ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ ที่ได้รวบรวมข้อมูล ผ่านประสบการณ์ และสื่อต่างๆ ที่อยู่รอบตัว แล้วนำมาวิเคราะห์ และแสดงออกในทางรูปทรง รวมไปถึงการพัฒนาวิธีคิดและกระบวนการ รวมไปถึงการแก้ปัญหาเพื่อให้ได้ผลงานประติมากรรมที่สมบูรณ์ในด้านเนื้อหา องค์ประกอบ ตามหลักในการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์และทางด้านสุนทรียภาพ ผลงานประติมากรรมชุดนี้ ต่างมีรูปแบบและเทคนิควิธีการที่คล้ายๆ กัน ซึ่งจะต่างกันแค่เพียงบางส่วน เพราะเป็นเหตุผลของการพัฒนาผลงาน เพื่อให้ผลงานมีความชัดเจนตามแนวคิดและน่าสนใจมากขึ้น ผลงานประติมากรรมที่ได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นมานี้ สามารถตอบสนองแนวคิดและขอบเขตของความต้องการในการแสดงออกเป็นที่น่าพึงพอใจ ซึ่งเป็นสาระสำคัญที่ข้าพเจ้าได้ตั้งเป้าหมายไว้ เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้สึกร่วมกับผลงานของข้าพเจ้าที่ได้สร้างสรรค์มา ข้าพเจ้าได้เลือกใช้เรื่องราวในสิ่งที่ข้าพเจ้าประทับใจผ่านกระบวนการเลือกใช้ทัศนธาตุและสัญลักษณ์พื้นฐานที่ง่ายต่อการรับรู้ และมีความหมายที่ชัดเจน แต่คงไว้ซึ่งความใส่ใจในรายละเอียดทางด้านรูปแบบ วิธีการประกอบกับให้เกิดรูปทรงในทางประติมากรรม เพื่อให้เกิดความชัดเจนในรูปแบบที่มีแนวทางเฉพาะตัว และพร้อมที่จะพัฒนาประสบการณ์ที่ได้นี้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

ความสำคัญอย่างหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชุดนี้ ข้าพเจ้าได้เล็งเห็นความสำคัญของทฤษฎีในงานทัศนศิลป์ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง เพื่อให้เกิดความชัดเจนในสิ่งที่ต้องการแสดงออก มีขอบเขตตามหลักวัตถุประสงคที่ได้ตั้งไว้สามารถอธิบายสิ่งที่สร้างสรรค์ได้และมีความมุ่งมั่นที่จะนำประสบการณ์นี้ไปพัฒนาในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- กัจจกร สุนทรพงษ์ศรี. ศิลปะสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบศิลปะ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. ศิลปะสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อีแอนไอคิว, 2547.
- อัศนีชัย ชูอรุณ. ประวัติศิลปะตะวันตก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.
- อารี สุทธิพันธุ์. ศิลปะกับมนุษย์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายสุทธินันท์ โคตรท่าน
เกิด	18 มิถุนายน 2523, มหาสารคาม
ที่อยู่	18 ถ. ศรีสวัสดิ์ดำเนิน ต. ตลาด อ. เมือง จ. มหาสารคาม 44000
โทรศัพท์	086-8512650
E-mail	jamespond_1980@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2548	- โรงเรียนสารคามวิทยาคม
พ.ศ. 2541	- สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2548	- ศิลปบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2555	- ศิลปมหาบัณฑิต สาขาประติมากรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสบการณ์

พ.ศ. 2552	- ร่วมขยายผลงานโครงการประติมากรรมติดตั้งกม.ของ อ.ศราวุธ ดวง
จำปา	- ร่วมขยายผลงานและติดตั้งในนิทรรศการ “ความมั่นคงใจจาก พระพุทธศาสนา” ของ รศ.วิโชค มุกดามณี

ประวัติการแสดงผลงาน

พ.ศ. 2544	- Workshop ประติมากรรมสัญจร ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2548	- ร่วมแสดงอมตะอาร์ตจิเนียสอวอร์ด ครั้งที่ 1 ณ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ
	- ร่วมแสดงผลงานประกวดศิลปกรรมครั้งที่ 2 ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2548	- ร่วมแสดงการประกวด Young Thai Artist Award ครั้งที่ 2
พ.ศ. 2552	- ร่วมแสดงนิทรรศการ ไคร-คน งานนักศึกษา ป.โท สาขาประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ สีส้มแกลเลอรี

พ.ศ. 2554

- ร่วมแสดง นิทรรศการ ศิลป์สัญจร ศิลปากรสู่อีสาน ณ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เกียรติประวัติ

พ.ศ. 2548

- รางวัลดีเด่น การประกวดศิลปกรรม เนื่องในวันศิลปินแห่งชาติ ณ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- รางวัลดีเด่นการประกวด Young Thai Artist Award ครั้งที่ 2
ในเครือซีเมนต์ไทย